

Вважаємо, що в цьому напрямі необхідним є створення комплексних навчальних та робочих програм у поєднанні тактико-спеціальної підготовки, вогневої підготовки і тактичної медицини, а також удосконалення існуючих напрацювань з вогневої підготовки та тактичної медицини шляхом розроблення вправ і комплексів, які враховують практичні аспекти відпрацювання і втілення в практичну діяльність поліції типових засобів, методів і прийомів бойових дій особового складу і підрозділів в екстремальних ситуаціях.

1. Про затвердження положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України від 26.01.2016 № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#Text>

2. Тактико-спеціальна підготовка працівників ОВС України: [навчальний посібник] / [С.М. Банах, В. Р. Булачек, І.С. Винерчук, Ю. Р. Йосипів та ін.] Львів; ЛьвДУВС, 2011, 300 с.

3. Ануфрієв М. І. Службова підготовка працівників органів внутрішніх справ, К.: РВВ МВС України, 2003. 440 с

4. Домедична допомога в умовах бойових дій. Методичний посібник / В.Д. Юрченко, В.О. Крилюк, А.А. Гудима та ін. К.: Середняк Т. К., 2014. 80 с.

Малюченко Микола Олександрович,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Карпенко Олександр Миколайович
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РЕАГУВАННЯ ПОЛІЦІЇ НА ЗЛОЧИНИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ІГРАШКОВОЇ АБО ІМІТАЦІЙНОЇ ЗБРОЇ

Аналіз структури сучасного кримінального світу дозволяє поставити на перші місця злочини, які скоюють із використанням вогнепальної зброї. Враховуючи непохитну тенденцію до зростання, можна стверджувати, що сьогодні озброєна злочинність стала міжнародною проблемою. Про це свідчить доклад ООН «Глобальний тягар збройного насилля» який стверджує, що внаслідок насильницьких вбивств щорічно гине понад 500 тис. людей та близько 2 млн. отримують вогнепальні поранення різного ступеня тяжкості.

За даними статистики Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) 48% вбивств вчиняються в наслідок застосування вогнепальної зброї. озброєна злочинність є вищою в системі кримінального насилля та характеризується особливою жорстокістю і одними з найтяжких наслідків.

Для таких злочинів характерно застосування вогнепальної зброї, насильницький характер дій, надвисокий рівень громадської небезпеки, умисна форма провини, попередня підготовка та пошук зброї. Г.М. Байзаков (2007) вважає, що «наявність та використання зброї є кваліфікуючою ознакою насильницьких злочинів».

На фоні складної криміногенної обстановки на планеті, однією з тенденцій є збільшення злочинів, що вчинюються із застосуванням нетрадиційних видів зброї – імітаційної та іграшкової.

У зв'язку з цим, потрібно підкреслити позицію ряду вчених (В.І. Гамов, 1996; В. О. Казакова, 2003; Д. А. Корецький, 2010 та ін.), які дискутують, що термін «зброя» не потрібно застосовувати до цієї категорії виробів.

Така позиція зумовлена тим, що згідно законодавства багатьох країн пояснює поняття «зброя» як спеціальний механізм «для ураження живих та інших цілей». Згідно такого погляду, іграшкова зброя – це іграшки, які лише імітують вогнепальну зброю. Наприклад, у США дуже розповсюджені ігри, де основними персонажами виступають озброєнні поліцейські, ковбої, детективи, шерифи та ін.

Але світова статистика свідчить про те, що кількість злочинів скоєних із використанням іграшкової, або імітаційної зброї стрімко зростає.

Імітаційна або іграшкова зброя має дуже великий збіг із реальною вогнепальною зброєю, тому для зменшення кількості вчинених злочинів із іграшковою зброєю законодавством багатьох країн забороняється виготовлення, продаж і розповсюдження такої іграшкової або імітаційної зброї.

Так, наприклад, законодавство Бразилії забороняє виготовлення, продаж та розповсюдження іграшок у виді вогнепальної зброї.

У Японії Законом, прийнятим ще у 1958 році населенню заборонено мати навіть імітаційну зброю, а також заборонена торгівля і володіння модельними пістолетами і револьверами, оскільки вони можуть бути перероблені в бойову зброю.

Основними факторами використання вогнепальної зброї злочинцями є велика розповсюдженість такої зброї, а також відсутність кримінальної відповідальності за носіння і зберігання такої зброї.

Статистичні данні свідчать про те, що злочини із використанням вогнепальної зброї (справжньої та імітаційної) приводять до більш тяжких наслідків, незважаючи на активний опір жертви, оскільки злочинці зі зброєю підкреслюють свою рішучість і погрожують застосуванням такої зброї.

За даними, що були опубліковані у Статистичних бюлетенях Міністерства внутрішніх справ Великобританії свідчать про те, що в країні

стрімко зростає кількість правопорушень із використанням імітаційної зброї.

Тому у 2006 році у Великобританії був прийнятий закон «Акт скорочення кількості насильницьких злочинів». Він був прийнятий для зменшення імпорту, виготовлення і використання реалістичної імітаційної зброї.

Нереалістичною прийнята зброя, яка: 1) виготовлена із яркого пластика; 2) має розмір, який не більше 30x70 мм; 3) імітує історичні зразки зброї до 1870 року.

Департамент поліції в місті Хьюстон (штат Техас, США) щомісячно реєструє два грабежі, що були вчинені із використанням імітаційної зброї.

Статистичні данні поліції округу Кінг (штат Вашингтон, США) свідчать про те, що за рік злочинці, що озброєнні репліками вогнепальної зброї вчиняють до 200 грабежів.

З метою запобігання використанню іграшкової зброї у злочинних цілях урядами багатьох країн світу було рекомендовано виробникам вставляти помаранчевий вкладиш у ствол.

Так, наприклад, ще у 1992 році Міністерство торгівлі США заборонило виготовлення та продаж іграшкових моделей зброї, якщо вони не мають помаранчевого вкладиша у стволі, або якщо вони не окрашені у яркі кольори.

Скоєння кримінальних злочинів із використанням іграшкової вогнепальної зброї не є виключенням і для України. Так, 22 березня 2017 року у Печерському районі Києва двоє зловмисників з використанням іграшкової зброї пограбували магазин електронної техніки, 12 січня 2018 року у місті Ізмаїл 23-річний чоловік намагався пограбувати магазин, у місті Вінниця 19-річний хлопець пограбував банк.

Враховуючи таку тенденцію цієї проблеми, буде доцільно включити це важливе питання у програму професійної підготовки працівників Національної поліції України.

1. Toy Guns: Involvement in Crime & Encounters with Police. New York, 2003. 47p.

2. Timmer J., Phonk G. Comparing of Police Use of Violence in the EU // Eigensicherung und Schusswaffeneinsatz bei der Polizei: Beitrage aus Wissenschaft und Praxis / edited by C. Lorei. Frankfurt : Verlag vor Polizeiwissenschaft, 2011. Pp. 181-192.

3. Miller L. Police personalities: Understanding and managing the problem officer. The Police Chief. 2003. No. 5. Pp. 53-60.